

บทที่ 1

บทนำ

1. ปัญหา ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในระบบปรัชญาต่างๆของโลก ปรัชญาอินเดียนับว่ามีความสำคัญระบบหนึ่ง นักวิชาการด้านปรัชญาอินเดียได้แบ่งปรัชญาออกเป็นสองฝ่าย คือ

1. ฝ่ายนาสติกะ ได้แก่ฝ่ายที่ไม่ยอมรับความศักดิ์สิทธิ์และความถูกต้องของพระเวท เช่น พุทธปรัชญา และปรัชญาเซน
2. ฝ่ายอัสติกะ ได้แก่ฝ่ายที่ยอมรับในความศักดิ์สิทธิ์และความถูกต้องของพระเวท ซึ่งได้แก่ปรัชญาอินเดีย 6 ระบบ(ยજุรฺสน หรือทรรศนะทั้ง 6)ได้แก่ นยายะ, ไวเศษิกะ, สางขยะ, โยคะ, มีมามสา และ เวทานตะ

ในบรรดาปรัชญาทั้ง 6 ระบบนั้น เวทานตะกล่าวได้ว่ามีชื่อเสียงที่สุดและมีอิทธิพลสืบเนื่องถึงปัจจุบัน เวทานตะ แปลว่า “ที่สุด” ซึ่งหมายความว่า เป็นส่วนสุดท้ายของพระเวท คือบรรดาคัมภีร์อุปนิษัตทั้งหลาย เหตุที่ได้ชื่อดังกล่าวเพราะปรัชญาเวทานตะเกิดจากการตีความคัมภีร์อุปนิษัต ตลอดจนคัมภีร์ที่สำคัญอื่นๆ

ความแตกต่างในมโนทัศน์ที่หลากหลายของคัมภีร์เหล่านั้น ได้ทำให้คณาจารย์ฝ่ายเวทานตะตีความออกไปในแนวทางที่ต่างกัน และเกิดเป็นสำนักต่างๆแยกกันออกไปอีกหลายสำนัก ที่สำคัญอันหนึ่งคืออไวทวเวทานตะของสังกรจารย์ โดยสำนักนี้มีหลักการที่สำคัญคือพรหมันเป็นเพียงความจริงแท้หนึ่งเดียว ส่วนโลกนั้นเป็นมายา ในสัจจภาวะมีเพียงเอกภพนั้นส่วนพหุภาพเป็นสิ่งที่ไม่มีอยู่จริง มโนทัศน์ที่สำคัญและเป็นเอกลักษณ์ของสำนักนี้คือมโนทัศน์เรื่อง มายา(Maya)

ในปรัชญาอไวทวตะ สังกรจารย์ในฐานะผู้รับรองความศักดิ์สิทธิ์ของพระเวท จะต้องแก้ปัญหาต่างๆกล่าวคือ ในพระเวทนั้นมีการกล่าวถึงการสร้างโลก พระเป็นเจ้า ชีวาคมัน แต่ในขณะที่เดียวกันก็กล่าวถึงความจริงในเชิงนามธรรมที่เป็นเอกภาวะอย่างพรหมันด้วย สังกรจารย์ถือว่าความจริงมีเพียงสิ่งเดียวคือพรหมัน แต่การมีมโนทัศน์ที่หลากหลายที่อาจขัดแย้งกันเองในพระเวททำให้เกิดปัญหาเรื่องความศักดิ์สิทธิ์และถูกต้อง ดังนั้นมายาจึงเข้ามาทำหน้าที่แก้ไขขัดข้องดังกล่าว

นอกจากนี้มายายังนำมาใช้แก้ความขัดแย้งระหว่างประสบการณ์ในการรับรู้โลกและหลักอภิปรัชญา เพราะโดยประสบการณ์ทางประสาทสัมผัสเรารับรู้โลกว่าจริงและมีประโยชน์ แต่โดยหลักอภิปรัชญาโลกไม่ได้มีอยู่จริงแตกต่างไปจากพรหมัน กล่าวคือในการพุดจากระดับของความจริงสูงสุดโลกไม่ได้มีอยู่ “มายา” จึงนับได้ว่าเป็นมโนทัศน์ที่มีความสำคัญที่สุดในอไวทวตะ นักปรัชญาที่ไม่เห็นกับปรัชญาของสังกรจารย์ จึงพยายาม ได้แย้งไปที่หลักมายาโดยตรง เพราะหาก

หลักมายาถูกทำลายลงได้แล้ว ระบบปรัชญาอโทวตะทั้งระบบจะพังลงไปด้วย แต่โดยมากการโต้แย้งมักเป็นไปในทางอภิปรัชญา ซึ่งสังกรจารย์เองได้โต้ตอบไว้บ้างแล้วรวมทั้งนักปรัชญารุ่นหลังที่ดำเนินตามสังกรจารย์ด้วย แต่ในประเด็นทางจริยศาสตร์ การถือว่าโลกมีสถานภาพที่ไม่จริงหรือเป็นเพียงความลวง(illusion) ตามหลักอภิปรัชญาของสังกรจารย์ ทำให้เกิดข้อโต้แย้งได้ว่า ทำให้การกระทำของมนุษย์ไม่มีอยู่จริง ซึ่งทำให้หลักของความคิดชั่วหรือสถานภาพของความคิดชั่วไม่มีจริง และเป็นการทำลายหลักศีลธรรม แต่หากต้องเปลี่ยนหลักอภิปรัชญาเพื่อให้โลกของมนุษย์มีสถานภาพของความจริงเพื่อจะรองรับการกระทำ ก็จะขัดแย้งหลักของความจริงสูงสุดสิ่งเดียวของสังกรจารย์ ในที่นี้นักปรัชญารุ่นหลังสังกรจารย์ เช่น ดร.ราชกฤษณ์นพยายามแก้ไขข้อโต้แย้งดังกล่าว แต่อาจไม่ได้ครอบคลุมปัญหาในประเด็นอื่นๆที่เกี่ยวข้องกัน เช่นเรื่องโมกษะ กรรมและอิศวร เป็นต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาวิเคราะห์ประเด็นเรื่องมายาโดยมุ่งความสนใจไปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของความคิดชั่ว และประเด็นอื่นๆที่เกี่ยวกับจริยศาสตร์เป็นสำคัญ โดยมีขอบเขตเฉพาะมโนทัศน์มายาในอโทวตะของสังกรจารย์เท่านั้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อได้รับความรู้ความเข้าใจจากการวิเคราะห์มโนทัศน์เรื่องมายา กับสถานภาพของความคิดชั่วในปรัชญาเวทานตะของสังกรจารย์ และปัญหาที่เกี่ยวข้อง

3. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

- 3.1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
- 3.2. รวบรวมข้อมูล
- 3.3 .วิเคราะห์ข้อมูล
- 3.4 .สรุปผลการวิเคราะห์ รายงานผล

โดยผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาของการวิจัยออกเป็นสี่บท

บทที่หนึ่งคือบทนำ

บทที่สองคือ บทที่ว่าด้วยปรัชญาอโทวตะของสังกรจารย์และมโนทัศน์เรื่องมายา โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประวัติของสังกรจารย์และปรัชญาอโทวตะโดยสังเขป และวิเคราะห์มโนทัศน์เรื่องมายาทั้งก่อนและในสมัยสังกรจารย์ เพื่อจะนำเข้าสู่ปัญหาในบทที่สาม

บทที่สาม คือบทที่ว่าด้วยมายาและสถานภาพของความคิดชั่วในปรัชญาอโทวตะเวทานตะ ซึ่งผู้วิจัยจะวิเคราะห์หลักมายาและนำมาพิจารณาปัญหาเรื่องสถานภาพของความคิดชั่ว ตลอดจนมโนทัศน์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง

บทที่สี่คือบทสรุปและข้อเสนอแนะ